

СУ „Проф. д-р Асен Златаров“

4270 Първомай, ул. „Кочо Честименски“ 20, тел.: 0336 65716, e-mail: sou_zlatarov@mail.bg

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

В СУ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ - ГР. ПЪРВОМАЙ

ЗА УЧЕБНАТА 2018/2019 ГОДИНА

Програмата за гражданско образование в СУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Първомай е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №14 от 03.09.2018 г. и е утвърдена със Заповед №РД-10-1730/10.09.2018 г. на Директора на училището.

Главната цел на настоящата програма е в съответствие с приетата Стратегия за развитие на СУ „Проф. д-р Асен Златаров“: Подготовка на достойни и самостоятелни граждани, които имат съзнание за своята роля и отговорност.

Специфичните цели визират:

- насърчаване и подкрепа на децата и младите хора в процеса на социализация и утвърждаването им като достойни граждани;
- придобиване на нагласи, знания и умения, необходими на всички, за да учат цял живот, да се трудят и проявяват високо гражданско съзнание;
- максимално развитие потенциала на всяко дете/юноша и възможност за самореализация като зачита правилата и не накърнява правото на другите да осъществят своите житейски планове.

Програма е построена върху няколко принципа:

- Интеграция и мултидисциплинарност през целия курс на обучение I-XII клас, без да се предвиждат допълнителни учебни часове чрез използване на съдържателния и технологичен капацитет на основните учебни дисциплини и на дейността на класния ръководител;
- Постепенност, прогресивност и спираловидност на процеса на обучение и възпитание. Всички аспекти на гражданското образование се застъпват още в начален етап, а във всяка следваща степен тяхното съдържание се обогатява, разширява и усложнява, съобразено с ДОС;
- Ориентираност към всеки ученик, равен достъп за всеки и всички, сътрудничество, отговорна комуникация и хуманизъм на педагогическите взаимодействия;
- Гъвкавост, диалогичност, дискусивно студио, новаторство, творчество. Програмата предлага възможни модели, а учители, ученици могат да избират варианти, съобразени с конкретните условия в нашето училище, своя клас, актуални потребности на децата и юношите във възникнала ситуация, нагласите на родителите и др.

Крайният резултат е изграждане на граждански и общочовешки добродетели като основни черти на характера на всеки младеж. Гражданското образование днес играе ролята на основен фактор за систематична социализация на подрастващите. Запознава ги с техните права и задължения, формира в личността им гражданско съзнание, навици и добродетели. Свързано е с осмисляне идентичностите на човека: национална, етническа, колективна, религиозна, личностна и решава проблеми, породени от различията между хората, води до премахване/ограничаване на стереотипи, предразсъдъци, дискриминация и ксенофобия.

Училищната програма не дава готови рецепта, а предлага на учители, класни ръководители, ученици да изберат това, което е необходимо в работата им. Стъпваме върху разбирането, че няма правилни и неправилни методи, няма пасивни и активни, такава може да бъде тяхното приложение. съотнесено с предварително поставените цели и постигнатите резултати. Добро решение вероятно ще бъде комбинирането между класическите и модерните методи, постигането на разумна мяра между тях. Традиционните методи: разказ, беседа, лекция, семинар спокойно могат да се съчетаят с модерните, изискващи в процеса на педагогическо взаимодействие акцентът да се постави върху активността на учениците и включването им в различни дейности, игрови ситуации, работа в екип, представяне на проекти.

Област на компетентност	Проблеми, теми, инициативи - начален етап
<ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения 	<ul style="list-style-type: none"> • Какво представляват чувствата и емоциите. • Различия между хората по отошение на пол, раса, етническа принадлежност и професия. • Как да помогнем на човек в труден момент.
<ul style="list-style-type: none"> • Социална среда 	<ul style="list-style-type: none"> • Демократични форми на училищния живот.
<ul style="list-style-type: none"> • Права на човека 	<ul style="list-style-type: none"> • Кои са основните Права на детето и Права на човека. • Права и отговорности.
<ul style="list-style-type: none"> • Демократично гражданство 	<ul style="list-style-type: none"> • Граждански ценности и културни традиции.
<ul style="list-style-type: none"> • Идентичности и различия в обществото 	<ul style="list-style-type: none"> • Принципи на равнопоставеност между половете.
<ul style="list-style-type: none"> • Власт, политика и демократични ценности 	<ul style="list-style-type: none"> • Кои са държавните институции.
<ul style="list-style-type: none"> • Социална политика, справедливост, солидарност 	<ul style="list-style-type: none"> • Как да успяваме заедно. • Умения за общуване.

Област на компетентност	Проблеми, теми, инициативи - прогимназиален етап
<ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения 	<ul style="list-style-type: none"> • Как приятелите и съучениците влияят върху личния избор и поведение. • Умения за казване на „Не“. • Умея ли да разбирам чувствата и емоциите на другите.
<ul style="list-style-type: none"> • Социална среда 	<ul style="list-style-type: none"> • Форми на ученически самоуправление.

<ul style="list-style-type: none"> • Права на човека 	<ul style="list-style-type: none"> • Права на детето и институции и организации, които ги гарантират.
<ul style="list-style-type: none"> • Демократично гражданство 	<ul style="list-style-type: none"> • Какво представлява понятието „държава“.
<ul style="list-style-type: none"> • Идентичности и различия в обществото 	<ul style="list-style-type: none"> • Значимостта от образование като фактор за личностното развитие. • Как да преодоляваме негативните прдразсъдъци при работата в екип.
<ul style="list-style-type: none"> • Власт, политика и демократични ценности 	<ul style="list-style-type: none"> • Нарушаване на законите и последиците от това.
<ul style="list-style-type: none"> • Социална политика, справедливост, солидарност 	<ul style="list-style-type: none"> • Значение на толерантността, сигурността и равенството за обществения живот на страната.
<ul style="list-style-type: none"> • Глобализация, плурализъм и толерантност 	<ul style="list-style-type: none"> • Последици от демографския взрив. • Опазването на околната среда за оцеляването на човечеството. • Болести и епидемии в зависимост от икономическото развитие на отделни страни и региони.

Област на компетентност	Проблеми, теми, инициативи - гимназиален етап
<ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения 	<ul style="list-style-type: none"> • Умения за разпознаване и изразяване на чувства и емоции. • Умения за казване на „Не“. • Умения за преживяване на емпатия. • Критично осмисляне на влиянията на културата, традициите и медиите върху взаимоотношенията.
<ul style="list-style-type: none"> • Социална среда 	<ul style="list-style-type: none"> • Проекти за развитие на училището като демократична общност.
<ul style="list-style-type: none"> • Права на човека 	<ul style="list-style-type: none"> • Институции и процедури на местните властови институции и процедури за взаимодействие с тях. • Права на хората с увреждания и малцинствата.
<ul style="list-style-type: none"> • Демократично гражданство 	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорността на гражданина в обществото.
<ul style="list-style-type: none"> • Идентичности и различия в обществото 	<ul style="list-style-type: none"> • Как да преодолеем расизма. • Интеграция на групи със специални нужди, права и концепция за качеството на живот.
<ul style="list-style-type: none"> • Власт, политика и демократични ценности 	<ul style="list-style-type: none"> • Гражданската позиция и взаимодействие с институциите за преодоляване на негативни обществено-политически явления и

	създаване на възможност за устойчиво политическо, икономическо и социално развитие.
<ul style="list-style-type: none"> • Социална политика, справедливост, солидарност 	<ul style="list-style-type: none"> • Готовност за взаимопомощ на нуждаещи се.
<ul style="list-style-type: none"> • Глобализация, плюрализъм и толерантност 	<ul style="list-style-type: none"> • Разглеждане на понятия като: мир, война, справедливост, власт, толерантност.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

За прилагане на програмата е определен екип със Заповед № РД-10-1774/11.09.2018 г. на Директора на училището.